

Riksdagens protokoll 1996/97:1

Tisdagen den 17 september

Protokoll
1996/97:1

Kl. 11.00 – 11.18

1 § Välkomstord

Anf. 1 TALMANNEN:

Ärade kammarledamöter! Varmt välkomna åter till ett nytt arbetsår i Sveriges riksdag. Jag hoppas att ni under den sommar som just har svunnit också har haft möjlighet till återhämtning, till umgänge med familj och vänner och till stimulans, både till kropp och själ.

Vi kommer denna höst mer än någonsin att behöva dessa nyvunna krafter. På fredag kommer regeringen att presentera sin budgetproposition med åtföljande debatt. Då startar vår helt nya budgetprocess. Detta är den största förändringen i riksdagens sätt att arbeta sedan 1971 då enkammarriksdagen infördes.

Vi vet att det kommer att innebära några mycket krävande månader, då det nya arbetssättet skall prövas för första gången. Problem som vi inte har kunnat förutse kan komma att uppstå och vår förmåga att finna konstruktiva lösningar i oväntade situationer kommer att prövas.

Med gemensamma krafter och med den kompetens som utmärker riksdagen, dess ledamöter och personal ska vi genomföra vårt arbete, i förvisningen att reformen innebär många fördelar. Större effektivitet, bättre överblick över helheten, möjlighet till mer övergripande debatter men också till ingripande analyser av särskilt viktiga frågor är några viktiga faktorer.

Ärade ledamöter! *Riksdagen i förändring* är en rubrik som är mer aktuell än någonsin. Vid sidan om den nya budgetprocessen påverkas riksdagens arbete starkt av internationaliseringen, framför allt EU-samarbetet. Men om Sverige, som vi hoppas, inom kort blir medlem av FN:s säkerhetsråd så kommer också detta att ställa ökade krav på riksdagen.

Den nya informationstekniken kommer att få allt större betydelse. Vårt arbete bör inriktas på att hitta goda lösningar på hur dessa pågående förändringar bäst kan användas i ansträngningarna att stärka folkstyret. Detta är vår allt överskuggande uppgift.

Ärade ledamöter! Jag ser nu med förväntan och tillförsikt fram emot att tillsammans med er genomföra detta arbetsfyllda och spännande riksdagsår som vi har framför oss. Än en gång, varmt välkomna.

2 § Anmälan om byte av partinamn och partibeteckning

Talmannen meddelade att Kristdemokratiska samhällspartiet (kds) anmält att partiet på sitt riksting den 28 juni beslutat ändra namnet till Kristdemokraterna med förkortningen (kd).

Talmannen meddelade att den nya partibeteckningen fr.o.m. detta riksmöte skulle användas i riksdagens protokoll.

3 § Anmälan om återtagande av plats i riksdagen

Talmannen meddelade att *Bo Finnkvist* (s) den 1 september återtagit sin plats i riksdagen, varigenom uppdraget som ersättare upphört för Sofia Steiner.

4 § Ledigheter

Talmannen meddelade

att *Ingegerd Sahlström* (s) beviljats fortsatt ledighet t.o.m. den 31 mars 1997 och att Hans Hoff skulle fortsätta att tjänstgöra som ersättare för Ingegerd Sahlström,

att *Stig Bertilsson* (m) beviljats fortsatt ledighet t.o.m. den 31 oktober 1996 och att Elizabeth Nyström skulle fortsätta att tjänstgöra som ersättare för Stig Bertilsson och

att *Eva Persson Sellin* (s) beviljats föräldraledighet under tiden den 18 september–31 december 1996 och att Lennart Thörnlund skulle tjänstgöra som ersättare för Eva Persson Sellin.

Talmannen meddelade vidare att Carl Bildt (m), Johnny Ahlqvist (s), Per Olof Håkansson (s), Åke Carnerö (kd) och Lennart Klockare (s) beviljats ledighet från dagens sammanträde.

5 § Upprop

Företogs upprop av kammarens ledamöter.

6 § Kammarens sammansättning

Kammaren hade denna dag följande sammansättning:

Bänknr Ledamot

Stockholms kommun

1	Nikos Papadopoulos (s)
2	Inger Segelström (s)

- 3 Olof Johansson (c)
- 4 Henrik S Järrel (m)
- 5 Elisabeth Fleetwood (m)
- 6 Carl Bildt (m)
- 7 Birgit Friggebo (fp)
- 8 Kristina Nordström (s)
- 9 Bo Könberg (fp)
- 10 Sven-Åke Nygårds (s)
- 11 Anders Ygeman (s)
- 12 Barbro Westerholm (fp)
- 13 Carl Erik Hedlund (m)
- 14 Eva Zetterberg (v)
- 15 Mikael Odenberg (m)
- 16 Birgitta Wistrand (m)
- 17 Ulf Kristersson (m)
- 18 Sylvia Lindgren (s)
- 19 Eva Goës (mp)
- 20 Juan Fonseca (s)
- 21 Beatrice Ask (m)
- 22 Ingemar Josefsson (s)
- 23 Kenneth Kvist (v)
- 24 Ewa Larsson (mp)
- 25 Michael Stjernström (kd)
- 26 Nalin Baksi (s)

Prot. 1996/97:1
17 september

Stockholms län

- 27 Eva Arvidsson (s)
- 28 Dag Ericson (s)
(ersättare för försvarsminister Thage G Peterson)
- 29 Lars Tobisson (m)
- 30 Knut Billing (m)
- 31 Anita Johansson (s)
- 32 Gunnar Hökmark (m)
- 33 Sören Lekberg (s)
- 34 Karin Pilsäter (fp)
- 35 Anne Wibble (fp)
- 36 Inger Koch (m)
- 37 Eva Johansson (s)
- 38 Lars Leijonborg (fp)
- 39 Jerry Martinger (m)
- 40 Marietta de Pourbaix-Lundin (m)
- 41 Ingela Thalén (s)
- 42 Gudrun Schyman (v)
- 43 Åsa Stenberg (s)
(ersättare för kommunikationsminister Ines Uusmann)
- 44 Stig Rindborg (m)
- 45 Björn Ericson (s)
(ersättare för statsrådet Pierre Schori)

- 46 Göran Lennmarker (m)
- 47 Inger Davidson (kd)
- 48 Marianne Samuelsson (mp)
- 49 Lennart Daléus (c)
- 50 Mats Odell (kd)
- 51 Christina Pettersson (s)
- 52 Chris Heister (m)
- 53 Fredrik Reinfeldt (m)
- 54 Ola Rask (s)
- 55 Gudrun Lindvall (mp)
- 56 Ulla Hoffmann (v)
- 57 Margareta E Nordenvall (m)
- 58 Andreas Carlgren (c)
- 59 Christina Zedell (s)
- 60 Christina Axelsson (s)
- (ersättare för statsrådet Björn von Sydow)
- 61 Pär Nuder (s)
- 62 Carina Moberg (s)

Uppsala län

- 63 Tone Tingsgård (s)
- (ersättare för talman Birgitta Dahl)
- 64 Ingrid Andersson (s)
- 65 Håkan Holmberg (fp)
- 66 Björn Kaaling (s)
- 67 Gustaf von Essen (m)
- 68 Lennart Hedquist (m)
- 69 Barbro Andersson (s)
- 70 Ingrid Burman (v)
- 71 Gunnar Goude (mp)
- 72 Rigmor Ahlstedt (c)
- 73 Per Bill (m)
- 74 Mats Berglind (s)
- (ersättare för statsrådet Thomas Östros)

Södermanlands län

- 75 Laila Bjurling (s)
- 76 Anita Persson (s)
- 77 Per Westerberg (m)
- 78 Reynoldh Furustrand (s)
- 79 Elisebeht Markström (s)
- (ersättare för statsminister Göran Persson)
- 80 Henrik Landerholm (m)
- 81 Ingrid Skeppstedt (c)
- 82 Siri Dannaeus (fp)
- 83 Michael Hagberg (s)
- 84 Charlotta L Bjälkebring (v)

Östergötlands län

- 86 Birger Hagård (m)
- 87 Inge Carlsson (s)
- 88 Berit Löfstedt (s)
- 89 Per Unckel (m)
- 90 Karl-Göran Biörsmark (fp)
- 91 Viola Furubjelke (s)
- 92 Carl G Nilsson (m)
- 93 Roland Larsson (c)
- 94 Sonia Karlsson (s)
- 95 Berndt Sköldestig (s)
(ersättare för statsrådet Maj-Inger Klingvall)
- 96 Dan Ericsson (kd)
- 97 Lars Stjernkvist (s)
- 98 Birger Schlaug (mp)
- 99 Britt-Marie Danestig-Olofsson (v)
- 100 Conny Öhman (s)

Jönköpings län

- 101 Åke Gustavsson (s)
- 102 förste vice talman Anders Björck (m)
- 103 Catarina Rönnung (s)
- 104 Göte Jonsson (m)
- 105 Margareta Andersson (c)
- 106 Carl-Johan Wilson (fp)
- 107 Alf Svensson (kd)
- 108 Ulf Melin (m)
- 109 Martin Nilsson (s)
- 110 Carina Hägg (s)
- 111 Göran Hägglund (kd)
- 112 Margareta Sandgren (s)
- 113 Ronny Korsberg (mp)
- 114 Alice Åström (v)

Kronobergs län

- 115 Lars Hedfors (s)
- 116 Anders G Högmark (m)
- 117 Monica Widnemark (s)
- 118 Jan-Olof Franzén (m)
- 119 Eskil Erlandsson (c)
- 120 Tomas Eneroth (s)

Kalmar län

- 121 Agne Hansson (c)
- 122 Bengt Kronblad (s)
- 123 Leif Carlson (m)
- 124 Chatrine Pålsson (kd)
- 125 Krister Örnfjäder (s)
- 126 Nils Fredrik Aurelius (m)
- 127 Sivert Carlsson (c)
- 128 Lennart Beijer (v)
- 129 Agneta Ringman (s)
- 130 Ann-Marie Fagerström (s)
- 131 Håkan Juholt (s)

Gotlands län

- 132 Lilian Virgin (s)
- 133 Ingibjörg Sigurdsdóttir (s)

Blekinge län

- 134 Christer Skoog (s)
- 135 Yvonne Sandberg-Fries (s)
- 136 Karl-Gösta Svensson (m)
- 137 Jan Björkman (s)
- 138 Karin Olsson (s)
- 139 Jeppe Johnsson (m)

Kristianstads län

- 140 Börje Nilsson (s)
- 141 Maud Ekendahl (m)
- 142 Bo Lundgren (m)
- 143 Ingvar Eriksson (m)
- 144 Ingbritt Irhammar (c)
- 145 Bengt Harding Olson (fp)
- 146 Kaj Larsson (s)
- 147 Johnny Ahlqvist (s)
- 148 Ingegerd Wärnersson (s)
- 149 Tuve Skånberg (kd)
- 150 Marianne Jönsson (s)
- 151 Ulla Rudin (s)

Malmö kommun

- 152 Kurt Ove Johansson (s)
- 153 Lars-Erik Lövdén (s)
- 154 Margit Gennser (m)
- 155 Nils T Svensson (s)
- 156 Birthe Sörestedt (s)
- 157 Sten Andersson (m)
- 158 Bertil Persson (m)

Malmöhus läns norra

- 160 Bengt Silfverstrand (s)
- 161 Bo Nilsson (s)
- 162 Siw Persson (fp)
- 163 Christin Nilsson (s)
- 164 Jan Backman (m)
- 165 Peter Weibull Bernström (m)
- 166 Anna Åkerhielm (m)
- 167 Lena Larsson (s)
- 168 Helena Nilsson (c)
- 169 Annika Nilsson (s)

Malmöhus läns södra

- 170 Per Olof Håkansson (s)
- 171 Rune Rydén (m)
- 172 Annika Jonsell (m)
- 173 Margitta Edgren (fp)
- 174 Karin Wegestål (s)
- 175 Bodil Francke Ohlsson (mp)
- 176 Anita Jönsson (s)
- 177 Inga Berggren (m)
- 178 Catherine Persson (s)
- 179 Kerstin Warnerbring (c)
- 180 Gun Hellsvik (m)
- 181 Ronny Olander (s)

Hallands län

- 182 tredje vice talman Christer Eirefelt (fp)
- 183 Rolf Kenneryd (c)
- 184 Hans Hoff (s)
(ersättare för Ingegerd Sahlström)
- 185 Carl Fredrik Graf (m)
- 186 Liselotte Wågö (m)
- 187 Alf Eriksson (s)
- 188 Hans Hjortzberg-Nordlund (m)
- 189 Majléne Westerlund Panke (s)
- 190 Pär-Axel Sahlberg (s)

Göteborgs kommun

- 191 Jan Bergqvist (s)
- 192 Sonja Rembo (m)
- 193 Inga-Britt Johansson (s)
- 194 Sten Östlund (s)

Prot. 1996/97:1
17 september

195	Erling Bager (fp)
196	Marianne Carlström (s)
197	Sven Hultström (s)
198	Tom Heyman (m)
199	Siw Wittgren-Ahl (s)
200	Ingrid Näslund (kd)
201	Johan Lönnroth (v)
202	My Persson (m)
203	Lennart Fridén (m)
204	Kia Andreasson (mp)
205	Claes-Göran Brandin (s)
206	Eva Flyborg (fp)
207	Hanna Zetterberg (v)

- 208 Lennart Nilsson (s)
- 209 Sverre Palm (s)
- 210 Kenth Skårvik (fp)
- 211 Lisbet Calner (s)
- 212 Elving Andersson (c)
- 213 Lars Bäckström (v)
- 214 Inger René (m)
- 215 Stig Grauers (m)
- 216 Kent Olsson (m)
- 217 Åke Carnerö (kd)
- 218 Märta Johansson (s)
- 219 Mona Berglund Nilsson (s)
- 220 Per Lager (mp)

Älvsborgs läns norra

- 221 Arne Andersson (m)
- 222 Elver Jonsson (fp)
- 223 Rune Evensson (s)
- 224 Ingvar Johnsson (s)
- 225 Marianne Andersson (c)
- 226 Elizabeth Nyström (m)
(ersättare för Stig Bertilsson)
- 227 Britt Bohlin (s)
- 228 Fanny Rizell (kd)
- 229 Lena Klevenås (s)
- 230 Stig Sandström (v)
- 231 Barbro Johansson (mp)
- 232 Nils-Erik Söderqvist (s)

Älvsborgs läns södra

- 233 Lennart Brunander (c)
- 234 Arne Kjörnsberg (s)
- 235 Berndt Ekholm (s)
- 236 Lars Björkman (m)
- 237 Birgitta Wichne (m)
- 238 Sonja Fransson (s)

Skaraborgs län

- 239 Sten Svensson (m)
- 240 Birgitta Johansson (s)
- 241 Anders Nilsson (s)
- 242 Lars Hjertén (m)
- 243 Kjell Nordström (s)
- 244 Birgitta Carlsson (c)

245 Holger Gustafsson (kd)
246 Eva Eriksson (fp)
247 Per Rosengren (v)
248 Monica Green (s)
249 Urban Ahlin (s)
250 Annika Nordgren (mp)

Värmlands län

251 Göthe Knutson (m)
252 Gullan Lindblad (m)
253 Bo Finnkvist (s)
254 Marie Engström (v)
(ersättare för Björn Samuelson)
255 Kristina Svensson (s)
256 Jarl Lander (s)
257 Isa Halvarsson (fp)
258 Lisbeth Staaf-Igelström (s)
259 Kjell Ericsson (c)
260 Torgny Danielsson (s)
261 Ann-Kristine Johansson (s)

Örebro län

262 Håkan Strömberg (s)
263 Maud Björnemalm (s)
264 Anders Svärd (c)
265 Karl-Erik Persson (v)
266 Inger Lundberg (s)
267 Rose-Marie Frebran (kd)
268 Hans Karlsson (s)
269 Ola Karlsson (m)
270 Nils-Göran Holmqvist (s)
271 Ola Ström (fp)
272 Helena Frisk (s)
273 Sten Tolgfors (m)
274 Yvonne Ruwaida (mp)

Västmanlands län

275 Mariann Ytterberg (s)
(ersättare för utrikesminister Lena Hjelm-Wallén)
276 Berit Oscarsson (s)
277 Margareta Israelsson (s)
278 Göran Magnusson (s)
279 Karin Falkmer (m)
280 Kerstin Heinemann (fp)
281 Tanja Linderborg (v)
282 Paavo Vallius (s)

283 Tomas Högström (m)
284 Sven-Erik Österberg (s)
285 Marie Wilén (c)

Prot. 1996/97:1
17 september

Kopparbergs län

- 286 Birgitta Hambræus (c)
- 287 Iréne Vestlund (s)
- 288 Bengt-Ola Rytter (s)
- 289 Leo Persson (s)
- 290 Ragnhild Pohanka (mp)
- 291 Christel Anderberg (m)
- 292 Ulf Björklund (kd)
- 293 Lennart Fremling (fp)
- 294 Hans Andersson (v)
- 295 Per Erik Granström (s)
- 296 Rolf Gunnarsson (m)
- 297 Barbro Hietala Nordlund (s)
- 298 Laila Bäck (s)

Gävleborgs län

- 299 Axel Andersson (s)
- 300 Rolf Dahlberg (m)
- 301 Sigrid Bolkéus (s)
- 302 Karl Hagström (s)
- 303 Sinikka Bohlin (s)
- 304 Karin Starrin (c)
- 305 Patrik Norinder (m)
- 306 Widar Andersson (s)
- 307 Agneta Brendt (s)
(ersättare för statsrådet Ulrica Messing)
- 308 Lennart Rohdin (fp)
- 309 Thomas Julin (mp)
- 310 Owe Hellberg (v)

Västernorrlands län

- 311 Sven Lundberg (s)
- 312 Åke Sundqvist (m)
- 313 Britta Sundin (s)
- 314 Sigge Godin (fp)
- 315 Kerstin Kristiansson (s)
- 316 andre vice talman Görel Thurdin (c)
- 317 Jan Jennehag (v)
- 318 Eva Björne (m)
- 319 Hans Stenberg (s)
- 320 Roy Ottosson (mp)
- 321 Agneta Lundberg (s)
- 322 Susanne Eberstein (s)

- 323 Jörgen Persson (s)
(ersättare för arbetsmarknadsminister Margareta Winberg)
- 324 Berit Andnor (s)
- 325 Rune Berglund (s)
- 326 Erik Arthur Egervärn (c)
- 327 Ola Sundell (m)

Västerbottens län

- 328 Lars Lilja (s)
- 329 Karin Israelsson (c)
- 330 Mats Lindberg (s)
- 331 Rinaldo Karlsson (s)
- 332 Carin Lundberg (s)
- 333 Maggi Mikaelsson (v)
- 334 Torsten Gavelin (fp)
- 335 Rolf Åbjörnsson (kd)
- 336 Ulla Löfgren (m)
- 337 Peter Eriksson (mp)
- 338 Lena Sandlin (s)

Norrbottnens län

- 339 Per-Ola Eriksson (c)
- 340 Leif Marklund (s)
- 341 Monica Öhman (s)
- 342 Bengt Hurtig (v)
- 343 Olle Lindström (m)
- 344 Lennart Klockare (s)
- 345 Birgitta Gidblom (s)
- 346 Eva Persson Sellin (s)
- 347 Ulf Kero (s)
- 348 Kristina Zakrisson (s)
- 349 Lars U Granberg (s)

7 § Avsigelser

Talmannen meddelade att Yvonne Sandberg-Fries (s) fr.o.m. denna dag anhållit om att bli entledigad från uppdraget som ledamot av riksdagen.

Kammaren biföll denna avsägelse.

Talmannen meddelade att Christina Zedell (s) fr.o.m. den 1 oktober anhållit om att bli entledigad från uppdraget som ledamot av riksdagen.

8 § Anmälan om partiernas företrädare i talmanskonferensen

Talmannen meddelade att med stöd av 1 kap. 7 § och 7 kap. 12 § första stycket riksdagsordningen hade partigrupperna till talmannen anmält följande ledamöter att utgöra partiernas företrädare i talmanskonferensen:

Sven Hulterström (s)
Lars Tobisson (m)
Per-Ola Eriksson (c)
Lars Leijonborg (fp)
Lars Bäckström (v)
Marianne Samuelsson (mp)
Göran Hägglund (kd)

Till suppleanter hade nominerats

Britt Bohlin (s)
Sonja Rembo (m)
Agne Hansson (c)
Isa Halvarsson (fp)
Eva Zetterberg (v)
Gunnar Goude (mp)
Rose-Marie Frebran (kd)

Talmannen förklarade de anmälda ledamöterna utsedda till partigruppsföreträdare och suppleanter i talmanskonferensen för tiden till dess nästa riksmöte skulle börja.

9 § Meddelande om kammarens arbete

Talmannen meddelade att vid frågestunden *torsdagen den 19 september kl. 14.00* skulle följande statsråd närvara:

Utrikesminister Lena Hjelm-Wallén, socialminister Margot Wallström, miljöminister Anna Lindh, jordbruksminister Annika Åhnberg, statsrådet Ylva Johansson, statsrådet Thomas Östros och statsrådet Ulrica Messing.

Utrikesminister Lena Hjelm-Wallén skulle besvara såväl allmänpolitiska frågor som frågor inom sitt eget ansvarsområde inom regeringen. Frågorna till övriga statsråd förutsattes beröra deras ansvarsområde inom regeringen.

Efter frågestunden *omkring kl. 15.00* skulle statsrådet Maj-Inger Klingwall informera om en rapport om barn i dag.

Talmannen meddelade att *fredagen den 20 september kl. 9.00* skulle debatt hållas med anledning av budgetpropositionens avlämnande.

10 § Bordläggning

Prot. 1996/97:1
17 september

Anmälades och bordlades

Propositioner

1996/97:6 Ändrade sjukavdrag för statsråden

1996/97:8 Utökad användning av strafföreläggande

1996/97:9 Ny rättshjälpslag

Skrivelse

1996/97:2 Sveriges internationella samarbete för hållbar utveckling

11 § Anmälan om skriftliga frågor med skriftliga svar

Talmanen meddelade att under tiden den 11 juli–16 september hade 118 skriftliga frågor inlämnats samt att det under samma tid hade inkommit 125 skriftliga svar på frågor.

12 § Kammarkens åtskildes kl. 11.18.

Förhandlingarna leddes av talmannen.

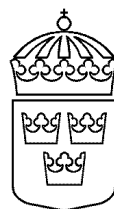
Vid protokollet

GUNNAR GRENFORS

/Barbro Nordström

Riksdagens protokoll 1996/97:1

Tisdagen den 17 september

Protokoll
1996/97:1

Kl. 11.00 – 11.18

1 § Välkomstord	1
Anf. 1 TALMANNEN	1
2 § Anmälan om byte av partinamn och partibeteckning	2
3 § Anmälan om återtagande av plats i riksdagen	2
4 § Ledigheter	2
5 § Upprop	2
6 § Kammarens sammansättning	2
7 § Avsägelser	13
8 § Anmälan om partiernas företrädare i talmanskonferensen	14
9 § Meddelande om kammarens arbete	14
10 § Bordläggning	15
11 § Anmälan om skriftliga frågor med skriftliga svar	15
12 § Kammarerna åtskildes kl. 11.18	15

Prot. 1996/97:1
17 september

Gotab, Stockholm 1996